

О. Боровська,
директорка Центру позашкільної освіти
ім. О. Разумкова м. Бердичева,
відмінник освіти України,
керівник Житомирського
відділення
Міжнародної асоціації позашкільної освіти

Пріоритети сучасного позашкільля

24 лютого 2022 року в Україні розпочався новий відлік часу – відлік кожної хвилини до нашої Перемоги. Усі громадяни стали на захист Батьківщини від російського агресора, взявши до рук зброю, розпочавши волонтерську діяльність чи продовживши свою велику роботу, спрямовану на забезпечення життєдіяльності нашої країни. З початку дії воєнного стану ми, педагоги-позашкільники, невтомно працюємо на освітянському фронті. Саме в надскладних умовах війни наші завдання значно розширились: сьогодні під звуки сирен в укритті педагоги не тільки організують освітній процес у закладі позашкільля, але й надають психологічну допомогу, моральну підтримку і вихованцям, і батькам, і колегам. До того ж, ми всі стали волонтерами!

Щоденними проблемами на початку повномасштабного вторгнення для нашого Центру було якнайшвидше відновити проведення занять, створити безпечні умови для навчання вихованців, їхньої психологічної підтримки, а також організувати пошуки необхідних матеріалів: рибальських сіток, натуральних тканин різних кольорів для плетіння захисних сіток. Кожного дня близько 20 волонтерів робили свій внесок у наближення Перемоги та допомагали

ЗСУ. Така діяльність дуже підсилювала моральний дух працівників, знімала шоківий стан від щоденних новин, надавала можливість тримати психологічний баланс, переживати разом сигнали повітряної тривоги, обговорювати страшні події, що відбувались у житті кожного, радіти першим перемогам наших воїнів на фронті! А також потроху всі вчилися одне в одного мистецтву плетіння сіток. Ми щиро віримо, що наші сітки стали справжнім оберегом для Захисників і Захисниць на лінії фронту.

Нагальною потребою в цей період для нашої країни став збір речей, необхідних для організації територіальної оборони міста (спальних мішків, карематів, бушлатів, берців, тканини), та збір коштів для придбання паливно-мастильних матеріалів. Звичайно, наші педагоги та гуртківці разом з батьками активно долучилися до важливої справи, усі разом, єдиним фронтом підтримали рідний Бердичів, нашу державу. За декілька перших днів разумковці зібрали 28 100 грн. І до сьогодні ми, які і всі українці, постійно донатимо на ЗСУ, допомагаємо нашим мужнім воїнам, наближаємо Перемогу разом!

Навіть в умовах воєнного стану першочерговим для закладу позашкільної освіти залишається завдання зробити все можливе і неможливе для того, щоб кожна дитина отримала якісні освітні послуги, навчалась, росла і розвивалась, щоб дитинство наших дітей було цікавим та щасливим, щоб наші вихованці і надалі насолоджувались життям під мелодії українських пісень і запальних танців, досліджували природу, пізнавали світ і творили красу, відволікаючись від жахів війни.

Окрім тематичних навчальних занять, які проводяться у змішаному форматі, вихованці гуртків беруть участь у майстер-класах, флешмобах, челенджах, квестах, воркшопах, конкурсах, творчих вечорах, концертних програмах, виставах, проєктах. Формування справжнього патріота нашої держави, свідомого громадянина з активною життєвою позицією та усвідомленням української національної ідентичності набуло особливого сенсу і значущості під час війни.

Творчі колективи Центру позашкільної освіти ім. О. Разумкова стали учасниками створення контенту для *Дитячого онлайн-радіо «ПАЛЯНИЦЯ»*, яке розпочало свою роботу 20 березня 2022 року за підтримки Українського

державного центру позашкільної освіти та сприяння Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти і виховання. На радіо транслювались аудіозаписи виступів вихованців закладів позашкільної освіти України.

З квітня 2022 року на базі закладу розпочав діяти проєкт «Разумковці єднають долоньками миру», в межах якого і досі проводяться найрізноманітніші зустрічі, заняття, масові заходи з дітьми, які вимушено покинули рідні домівки. І місія педагогів та вихованців Центру полягає у створенні позитивної, дружньої, теплої атмосфери, яка подарує дітям любов, щирість і радість спілкування. Нам це вдалося: разом ми виготовляли вітальні листівки і сувеніри, малювали в техніці Ебру, піклувалися про мешканців живого куточка, висаджували дерева та квіти, брали участь в екоквесті. Родина разумковців поповнилась новими друзями, які згодом стали нашими гуртківцями. А наші дружні зустрічі продовжуються, щоб щирі усмішки сяяли на обличчях дітей... І у нас ще багато планів і задумів! І сьогодні команда ГО «Творчі» втілює у життя проєкт «Спільний простір мрій» в межах інноваційної Програми UPSHIFT, яка реалізується у понад 20 країнах Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ). Наші вихованці-волонтери і діти ВПО створюють спільний простір для спілкування, розвитку, творчості і добрих справ.

Ми обов'язково переможемо та відродимо нашу мирну калинову Україну! Саме під таким гаслом у квітні 2022 року проведена **акція «Посади калину – відроди Україну»**, ініційована Центром позашкільної освіти ім. О. Разумкова м. Бердичева та Новороманівським ліцеєм Новоград-Волинського району. Акцію підтримали у багатьох закладах освіти, культури, установах та організаціях; приєдналися ЗЗСО міста Бердичева, КЗПО «Андрушівський центр позашкілля», Гадзинська гімназія, Городоцький центр позашкілля, Семенівська гімназія, ЦДЮТ м. Овруча, Житомирський обласний центр дитячої та юнацької творчості, Бердичівський міськрайонний суд Житомирської області та Музей історії міста Бердичева. Щиро дякуємо усім учасникам акції за розуміння, підтримку, небайдужість, активну позицію і прагнення бачити нашу Україну квітучою, мирною, вільною, сильною!

Сила закладу освіти – в його традиціях. Славні традиції Центру позашкільної освіти ім. О. Разумкова зберігаються, живуть і примножуються. Однією із найпатріотичніших і найочікуваніших для наших вихованців подій є проведення акцій до Дня захисників і захисниць України, Дня ЗСУ та Великодніх свят. Талановиті, активні, творчі діти разом з педагогами та батьками виготовляють сувеніри-обереги для наших мужніх воїнів, малюють вітальні листівки та приносять виготовлені разом з мамами неймовірні шедеври – смаколики домашньої випічки, щоб нагадати нашим захисникам про те, як сильно їх чекають вдома! Після завершення акції – усі сувеніри-обереги, малюнки, вітальні листівки, домашні смаколики, медикаменти та засоби гігієни відправляються нашим захисникам на фронт. А разом з ними – і тепло сердець, велику любов і безмежну вдячність Героям за мужність, відвагу і стійкість. А благодійний ярмарок, проведений у грудні 2022 року, став яскравим свідченням активної громадянської позиції усіх разумковців. Адже ми надзвичайно активно збирали кошти на лікування після важкого поранення

нашому випускнику гуртка «Радіоелектронне конструювання» Данилу Зелінському. Приємно усвідомлювати, що ми також причетні до виховання справжніх патріотів України, мужніх Героїв, які боронять нашу землю.

Особливо щемливі моменти переживають наші гуртківці під час відвідування військового шпиталю та спілкування з воїнами, які перебувають там на лікуванні. Це запалює в їх маленьких серцях ще більше бажання навчатися, щоб згодом стати творцями прекрасного майбутнього нашої України, вільної і незламної!

Наші вороги хочуть, щоб ми боялися, щоб впали в розпач, але ми гартуємось та гуртуємось! Саме тому у літні вихідні дні на площі Центральній наш заклад створював творче середовище для змістовного відпочинку дітей. Центр позашкільної освіти ім. О. Разумкова підготував цікаву пізнавально-розважальну програму для юних мешканців нашого міста: веселі ігри, театральні постановки українських казок, творчі майстер-класи з хореографічного мистецтва та декоративно-прикладної творчості, руханки, флешмоби, міні-зоопарк. Усмішка та креатив – ось що по-справжньому покращить настрій, допоможе відволіктись від жахів війни. Діти мали змогу спілкуватися, навчатися новому, пізнавати, малювати, танцювати, співати, грати та гратися. Наша пізнавально-розважальна програма на площі демонструвала світу те, чого прагнуть українці, – щасливого мирного майбуття для кожної дитини.

Навесні 2021 року збулась мрія гуртківців – лідерів учнівського самоврядування «Нового покоління» – на День матері було закладено сад магнолій у відділенні еколого-натуралістичного напрямку! Завдяки підтримці команди народного депутата України Богдана Кицака ми разом з нашими друзями висадили 18 неймовірних магнолій.

2022 рік. «Цьогоріч це був особливий День матері. Обпалений війною, але з гарячим серцем, великою внутрішньою силою, вірою та героїзмом українських мам. Кожна з вас здійснила подвиг заради своїх дітей, заради України. Шана

і вдячність вам», – сказав наш Президент Володимир Зеленський. Не дивлячись на страшні реалії нашого сьогодення, ми вирішили продовжити гарну традицію! Для всіх мам у нашому саду магнолій з'явилося ще три деревця, маленьких та тендітних, які були висаджені юннатами 6 травня 2022 року з великою любов'ю до своїх мам та шаленим бажанням перемогти! А цьогоріч наш квітучий сад поповнився ще 10 красунями. Ми віримо у те, що вони обов'язково розквітнуть у вільній, мирній, незламній Україні!

Окрім великої кількості проведених масових заходів за період воєнного стану, наші вихованці продовжують здобувати перемоги у конкурсах, змаганнях, фестивалях, виставках різного рівня: 47 міжнародного рівня, 73 всеукраїнського та 71 перемога обласного рівня, що є яскравим свідченням нашої здатності долати будь-які перешкоди, проходити найскладніші випробування і впевнено досягати мети – Перемоги!

Зараз у кожного свій фронт: хтось захищає Батьківщину в лавах ЗСУ, хтось оберігає дитинство наших вихованців від війни, хтось навчає, хтось волонтерить... але в нас одна мета – на власному прикладі виховувати покоління, яке поважає та любить Україну.

Ми щасливі і горді, що є частиною великого українського народу, вільного і незалежного, мужнього і героїчного. Разумковці гідно тримають свій освітянський фронт, допомагаючи наближати велику Перемогу. У непростих умовах повітряних тривог та відключення електроенергії проводяться навчальні заняття та масові заходи, вихованці та педагоги здобувають перемоги на усіх рівнях. А волонтерство стало частиною позашкільного життя. Усі разом ми працюємо, допомагаємо, хвилюємося, плачемо, але твердо віримо, мріємо і чекаємо такі жадані слова: «Ми перемогли!»

*Матеріал підготовлений за сприяння
завідувачки лабораторії методичного забезпечення
КЗ «Житомирський ОШО» ЖОР А. П. Печенюк*